

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Programma DG Stikstof

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

Ons kenmerk

DGS / 22155007

Uw kenmerk

2022Z03334

Bijlage(n)

5

Datum

Betreft Correctie op Kamervragen over de 'top100 stikstofbronnen' en verzoek
over correspondentie daaromtrent

Geachte Voorzitter,

Op 5 april 2022 heb ik u de beantwoording doen toekomen op vragen van het lid Bromet (GroenLinks, 2022Z03334) over de top 100 stikstofbronnen. Tevens heb ik uw Kamer op dezelfde dag per brief (2022D13600) geïnformeerd dat er een fout was gemaakt door het RIVM bij het opstellen van de bijlage 2 ('top 100 ammoniakbronnen'). Het RIVM heeft conform toezegging op 5 april 2022 deze fout gecorrigeerd. De correctie inclusief een nadere duiding hoe de lijsten zijn samengesteld heb ik op 15 april jl. ontvangen. Daarin heeft het RIVM tevens gemeld dat in de lijst van de industriële NO_x-emissies een verificatie is doorgevoerd. Met deze brief zend ik uw Kamer de brief van het RIVM van 15 april en opnieuw de antwoorden op de vragen van het lid Bromet met daarbij de gecorrigeerde bijlagen.

Ook bij deze gelegenheid wil ik nogmaals uitspreken dat de vergissing zeer betreurenswaardig is. Daarbij wil ik bij de gecorrigeerde bijlagen een aantal noties maken:

- Ik wil uw Kamer er op attenderen dat dit lijsten zijn met de top 100 uitstoters van respectievelijk NO_x (als NO₂) en ammoniak: daarmee is niet gezegd dat dit ook de top 100 piekbelasters op Natura 2000-gebieden zijn;
- Ik wil benadrukken dat de lijsten de cijfers van 2019 bevatten, omdat dit de meest recent beschikbare data zijn. Het kan dus zijn de huidige situatie anders is;
- De veehouderijen genoemd in bijlage 2 zijn voornamelijk pluimveehouderijen, maar ook andere veehouderijen;
- Zoals ook aangegeven tijdens ons debat op 6 april jl. zijn de gegevens in bijlagen 1 en 2 verzameld om de vragen van lid Bromet te beantwoorden en zijn de gegevens niet gebruikt bij het opstellen van mijn beleid.

Tijdens het debat op 6 april 2022 heeft het lid Van der Plas (BBB) verzocht om 'alle correspondentie rond de RIVM cijfers met betrekking tot ammoniakuitstoters vanaf het moment dat de schriftelijke vragen van het lid Bromet (GroenLinks) hiervan zijn ingediend tot en met vandaag, tussen en binnen ministeries of derden, aan te leveren'. Met deze brief voldoe ik ook aan dat verzoek. Ik streef naar maximale transparantie en openbaarheid van gegevens hoort daar bij. Zoals gebruikelijk zijn de onderdelen van de correspondentie die geen betrekking

hebben op het verzoek en de persoonsgegevens van betrokken medewerkers weggelakt.

Ons kenmerk
DGS / 22155007

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof